

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)

Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,

www.calm.md

Nr.168 din 14 mai 2024

Ministerul Sănătății

Cancelaria de Stat

Aviz

***la proiectul definitivat a Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
proiectului de lege cu privire la modificarea Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995
(număr unic 165/MS/2024)***

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul definitivat a Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995.

CALM a analizat prevederile proiectului de lege în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006;
- ❖ Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995.

3. Constatări/obiectii

În urma analizei proiectului de lege definitivat, CALM a constatat că obiecțiile sale pertinente și propunerea de a exclude prevederea ilegală privind acordarea personalului medical absolvent a unei locuințe gratuite de către autoritatea administrației publice locale nu au fost luate în considerare.

Argumentul autorului, că astăzi în art.11 alin. (2) lit. a) din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995 una dintre înlesnirile prevăzute pentru lucrătorii medico-sanitari și farmaceutici se referă la compensația cheltuielilor pentru închirierea locuinței sau la locuință gratuită acordată de autoritatea administrației publice locale, nu poate fi acceptat, deoarece potrivit art.4 lit. c) din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017 domeniul ocrotirii sănătății ține de competența Guvernului.

Această înlesnire a fost introdusă în Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995 prin Legea nr.386/2006 privind completarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995, cu ignorarea flagrantă a prevederilor potrivit cărora dintotdeauna competențele din domeniul ocrotirii sănătății au aparținut Guvernului, prevederilor art.13 alin. (1) lit. b) din Legea nr.123/2003 privind administrația publică locală, care prevedea delegarea de către stat în competența unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea a competențelor în domeniul sănătății publice, precum și a prevederilor art.3 alin. (1) și (4) din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, potrivit cărora bugetele unităților administrativ-teritoriale, specificate la

art.2 alin.(1) din prezenta lege, constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Legii privind administrația publică locală; orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Guvernului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate, prevederi în vigoare la momentul completării cu înlesnirea menționată în Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995.

Vom accentua, că la momentul elaborării Legii nr.386/2006 privind completarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 Congresul Autorităților Locale din Moldova nu era constituit, astfel ca să se poată expune și să aprere corespunzător drepturile și interesele legale ale autorităților administrației publice locale, în special a celor de nivelul întâi, care sunt cele mai vulnerabile.

O delimitare mai clară a competențelor între autoritățile publice centrale și locale, precum și reglementarea expresă a modului de delegare a competențelor care țin de autoritățile publice centrale către autoritățile publice locale de nivelurile întâi și al doilea a fost realizată prin adoptarea Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, intrată în vigoare la 1 ianuarie 2007, respectiv prevederile Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995 (și a altor acte normative) trebuiau obligatoriu aduse în concordanță cu noile reglementări.

Orice modificări/completări ale legislației care se referă la drepturile, interesele și competențele autorităților publice locale de nivelurile întâi și al doilea, inclusiv modificări/completări a Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995, urmează a fi coroborate cu prevederile Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă și Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, în conformitate cu art.3 alin. (4) lit. a) din Legea nr.100/2017, care prevede că proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.

Încă un moment foarte important se referă la faptul, că termenul „locuință gratuită” nu are temei legal în legislația cu privire la locuințe. Termenul „locuință gratuită” și mai ales acordată de autoritățile administrației publice locale constituie o reminiscență sovietică, când potrivit art.14 din Codul nr.2718/1983 cu privire la locuințe al R.S.S.M (în vigoare până la 29 noiembrie 2015): „Sovietele raionale, orașenești, raionale din orașe, de orașel, sătești de deputați ai norodului din R.S.S. Moldovenească repartizează fondul de locuințe al Sovietului local respectiv de deputați ai norodului și le acordă cetățenilor încăperi de locuit în casele Sovietelor locale de deputați ai norodului”.

Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe nu conține noțiunea de „locuință gratuită”, dar reglementează în art.4 noțiunea de *locuință proprietate publică* – locuință aflată în proprietatea unităților administrativ-teritoriale sau a statului, care include totalitatea locuințelor, și anume: sociale, de serviciu, de manevră, locuințe de tip hoteluri-azil și cămin și locuințe cu statut special (de protocol).

Totodată, pentru a reglementa, a modifica prevederile legale existente sau a păstra prevederile privind acordarea locuințelor din considerentul unui drept câștigat anterior trebuie să se țină cont de competențele Guvernului și ale autorităților publice locale în domeniul raporturilor locative prevăzute în Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, de prevederile căreia nu s-a ținut cont la elaborarea proiectului de lege analizat.

Potrivit art.7 lit. c) și d) din Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, competențele Guvernului în domeniul reglementării raporturilor locative se referă la elaborarea și aprobarea politicii locative a statului privind alocarea mijloacelor financiare de la bugetul de stat pentru construcția și procurarea de către autoritățile administrației publice locale a locuințelor sociale, de serviciu, de manevră; acordarea, în limitele competențelor, a asistenței financiare (indemnizațiilor unice) în cazul construcției, reconstrucției sau procurării locuințelor pentru persoanele care beneficiază de acest drept, precum și în cazul unor calamități.

Potrivit art.8 lit. b), c) și d) din Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, competențele autorităților administrației publice locale de nivelul întâi în domeniul raporturilor locative se referă la ținerea evidenței persoanelor care au dreptul la obținerea locuințelor sociale și atribuie

locuințele sociale; asigurarea construcției și procurării de locuințe sociale, de manevră, de serviciu, care urmează să asigure necesitățile de obținere a locuințelor de către persoanele care au acest drept, în limita mijloacelor alocate de la bugetul de stat și bugetele locale în limitele resurselor disponibile în acest scop; acordarea mijloacelor financiare din bugetul local sau din alte fonduri speciale pentru asistența persoanelor care necesită ajutor la construcția sau procurarea locuințelor, conform criteriilor stabilite de consiliul local.

Din prevederile Legii nr.75/2015 cu privire la locuințe expuse *supra* observăm, că pe de o parte Guvernul alocă mijloace financiare de la bugetul de stat pentru construcția și procurarea de către APL a locuințelor sociale, de serviciu, de manevră, precum și acordă asistență financiară (indemnizații unice) în cazul construcției, reconstrucției sau procurării locuințelor pentru persoanele care beneficiază de acest drept, pe de altă parte APL I asigură construcția și procurarea de locuințe sociale, de manevră, de serviciu în limita mijloacelor alocate de la bugetul de stat și din bugetele locale dacă sunt resurse disponibile, precum și pot oferi asistență financiară la construcția/procurarea locuințelor prin decizia consiliului local, astfel că legea nu prevede obligația APL de a acorda „locuințe gratuite”.

Trebuie să accentuăm, că în proiectul de lege (în alin. (2) din art.11 a Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995) este prevăzut că personalului medical absolvent **beneficiază din mijloacele bugetului de stat** în mărimea și modul stabilit de Guvern, achitate prin intermediul angajatorului, de mai multe facilități, inclusiv de compensația cheltuielilor pentru închirierea locuinței, dar și de locuință gratuită acordată de autoritatea administrației publice locale. Așa cum este formulată la moment această normă, drept sursă de finanțare a tuturor înlesnirilor prevăzute în alin. (2) din art.11 a Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995 sunt mijloacele bugetului de stat. Însă, această normă poate fi interpretată astfel, că autoritățile administrației publice locale vor fi obligate să acorde locuințe gratuite personalului medical absolvent (interpretarea eronată, abuzivă și cu rea credință a mai multor reglementări în detrimentul APL constituie din păcate regula în Republica Moldova).

Pentru a exclude orice interpretări, în conformitate cu art.54 alin. (1) lit. a) din Legea nr.100/2017, conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc.

În legătură cu unele prevederi ale alin. (2) din art.11 a Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995 apar mai multe întrebări:

- De ce acordarea locuințelor personalului medical absolvent nu este reglementată în conformitate cu prevederile Legii nr.75/2015 cu privire la locuințe?
- De ce se insistă pe acordarea personalului medical absolvent a locuințelor gratuite (respectiv a păstrării reglementărilor ilegale existente) și nu a locuințelor de serviciu, dacă actualmente absolvenții studiilor postuniversitare de rezidențiat și ai învățământului mediu medical și farmaceutic care, imediat după absolvire, se angajează conform repartizării în localități sunt incluși în Lista funcțiilor și profesiilor ce oferă dreptul de a primi locuință de serviciu (Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la modul de acordare a locuințelor de serviciu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 914/2016) ?
- Cum se explică, că în Nota informativă (fundamentarea economico-financiară) la proiectul de lege nu se face referire la sursa de finanțare a locuințelor gratuite, adică la bugetul de stat și/sau la bugetele UAT?

Reiterăm, că punerea în responsabilitatea administrației publice locale a unor sarcini, care țin de competența Guvernului/APC, fără alocarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării unor competențe delegate, este neconstituțională, contrară prevederilor naționale și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și nu ține cont de capacitatea administrativă și financiară limitată în special ale APL I din localitățile rurale.

În contextul celor expuse mai sus, insistăm ca prevederile privind "locuința gratuită acordată de autoritatea administrației publice locale" să fie excluse din proiectul de lege, ca fiind în contradicție cu mai multe prevederi legale expuse, discriminatorii față de alți angajați, inaplicabile în practică. Ca alternativă propunem, ca norma respectivă să fie reformulată în „locuință de serviciu”.

4. Propuneri și recomandări

În vederea îmbunătățirii prevederilor proiectului de lege, propunem următoarele modificări:

- La articolul 11 alineatul (2) din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995, litera e) se exclude sau va avea următorul cuprins:
„e) locuință de serviciu”.

Congresul Autorităților Locale din Moldova consideră că proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995 poate fi propus pentru aprobare doar după modificarea prevederilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM,
tel. 22 35 09